

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 1. Quid est Peccatum propriè dictum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

TRACTATUS

DE

PECCATIS.

CAPUT I.

De Peccati natura, divisione, distinctione, & gravitate.

Q. I. **Q**uid est Peccatum proprie dictum?

Resp. Est Legis divinæ violatio libera, sive actus liberè factus, vel omissus contra Legem Dei.

Nam 1. est *Legis divinæ violatio*, ex S. Ambros. l. de Paradiso c. 8. *Quid est Peccatum, nisi prævaricatio legis divinæ, & cælestium inobedientia præceptorum?* & ex S. August. l. 22. contra Faustum c. 27. *Peccatum est factum, vel dictum, vel concupitum aliquid contra Legem Dei aternam.* Ubi sub facto, dicto,

M 2

cto,

cto, concupito comprehenditur omissio: nam nomine actus in moralibus intelligitur etiam omissio, quia hæc habetur ut actio in ordine ad mores & culpam; & omittens, id quod facere tenetur, censetur moraliter facere, contra id, quod tenetur facere. Imò omissio pura libera, si detur, est moraliter, & interpretativè operatio, quatenus est virtuale, & interpretativum libertatis exercitium. Nam si positis omnibus ad volendum, & agendum prærequisitis voluntas abstinet ab omni actu; tunc liberè non vult, liberè non agit, & perinde se habet in æstimatione prudenti, atque in ordine ad imputabilitatem, ac si positivè nollet, positivè vellet non agere: proindeque tunc virtualiter, & interpretativè exercet libertatem suam, virtualiter, & interpretativè volendo non agere. Ratio est, quia omnis, & sola violatio legis divinae est offensa Dei, ideòque peccatum. Porro cum Lex divina naturalis, & positiva præcipiat observationem omnis præcepti humani legitimi, & omnis potestas sit à Deo; qui illud non servat, violat legem divinam, & sic peccat.

2. Est *violatio libera*, vel in se, vel saltem in causa, aut periculo, ita ut non sit ex ulla necessitate intrinseca, ac antecedente, & verè potuerit vitari. Nam Ecclesia damnavit ut hæreticam hanc Jansenii propositionem: *Ad merendum, & demerendum*

dum in statu natura lapsa non requiritur in homine libertas à necessitate: sed sufficit libertas à coactione. Ratio est, quia nemo potest esse dignus vituperio, & pœna propter actionem, vel omissionem ei non liberam, sed planè necessariam; ut docet S. August. l. de duabus animabus c. 11. & per se patet. Præterea tenemur ad vitandum peccatum: at *nemo potest ad impossibile obligari.* Reg. 6. Jur. in 6. Hinc illud S. August. l. cit. c. 12. *Peccati reum tenere quemquam, quia non fecit, quod facere non potuit, summa iniquitatis est, & insania.*

Dices. Potest dari peccatum merè Philosophicum, quod scilicet soli rationi non legi divinæ adversetur, nec sit offensa Dei.

Resp. Hoc repugnat: quia qui peccat contra rectam rationem, simul, & indivisibiliter peccat contra Legem Dei, & sic Deum offendit: nam dictamen rectæ rationis est intimatio legis divinæ æternæ necessariò prohibentis, quid quid dedecet naturam rationalem, & præcipientis, quid quid est necessarium ad vivendum conformiter, ac decenter naturæ rationali; & aliundè nemo potest ignorare, saltem invincibiliter, quidquid disconvenit naturæ rationali ut rationali, esse prohibitum à Deo supremo authore, ac rectore naturæ rationalis. Quoties enim recta ratio dicit

aliquid disconvenire naturæ rationali, simul saltem confusè dicitur illud idem displicere Supremo Enti, naturæ rationalis Authori; & Rectori, cujus est eam convenienter sapientiæ, ac sanctitati suæ regere. Hinc Alex. VIII. ut erroneam damnavit hanc propos. *Peccatum Philosophicum seu morale est actus humanus disconveniens naturæ rationali, & rectæ rationi: Theologicum verò, & mortale est transgressio libera legis divinæ. Philosophicum quantumvis grave in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum; sed non est offensa Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque aternâ penâ dignum.*

Q. 2. *Quanam excusant à Peccato?*

Resp. Cùm peccatum sit essentialiter liberum, & voluntarium, vel in se, vel in alio; excusat generatim ab eo, quid quid tollit voluntarium & liberum: ut ignorantia invincibilis, quia tollit voluntarium; vel impotentia Physica, quia tollit liberum; aut metus, vel passio antecedens tollens usum rationis, quia utrumque tollit. Quod autem auget, vel minuit liberum, aut voluntarium, cæteris paribus auget, vel minuit peccatum.

Q. 3. *An metus excusat à Peccato?*

Resp. I. Metus levis nunquam excusat à Pec-